

Polityka fiskalna Fedu

Autor: **Nicolás Cachanosky**

Źródło: aier.org

Tłumaczenie: **Przemysław Rapka**

Ekonomiści często odróżniają od siebie politykę fiskalną i pieniężną. Polityka fiskalna obejmuje opodatkowanie, wydatki i zadłużenie. Wpływa na alokację zasobów między poszczególne sektory i uczestników życia gospodarczego. Za politykę fiskalną tradycyjnie odpowiadał kongres i skarb państwa.

Polityka pieniężna obejmuje podaż pieniądza, ustalanie wysokości kontrolowanych stóp procentowych czy wpływanie na popyt na pieniądz i niekontrolowane bezpośrednio stopy procentowe. Ma na celu zapewnienie stabilności monetarnej i płynności rynkom finansowym. Polityka pieniężna była tradycyjnie domeną Rezerwy Federalnej.

Analogia pomoże zrozumieć różnicę między polityką fiskalną i pieniężną. Polityka pieniężna wpływa na wszystkie statki poprzez zmianę poziomu wód w oceanie, a polityka fiskalna stara się wspomóc konkretne statki.

COVID-19 i Fed

Działania w odpowiedzi na wybuch epidemii COVID-19 niebezpiecznie zatarły różnicę między polityką fiskalną i pieniężną. Fed wciąż prowadzi politykę pieniężną. Jednak [na żądanie kongresu](#) Fed zaangażował się również w prowadzenie polityki fiskalnej. Nowe programy Fedu zostały zaprojektowane w celu dostarczenia kredytu dużym i małym [samorządom](#) i [przedsiębiorstwom niefinansowym](#).

Nie dajmy się zwieść: nowe programy Fedu są w swej istocie fiskalne. Alokują kredyt. Polityka pieniężna natomiast zapewnia płynność bankom, które następnie decydują o alokacji kredytu. Jak [pisał](#) mój kolega z AIER, Thomas Hoglan, te programy potrzebują przededefiniowania pojęcia płynności. „Taka zmiana może być legalna i wygodna politycznie”, pisze, „ale miałyby negatywny wpływ na gospodarkę”.

Te działania fiskalne Fedu stanowią niebezpieczny precedens. Mogą na nowo ukształtować oczekiwania ludzi i kongresu odnośnie tego, co Fed powinien

robić. A z każdym kolejnym krokiem w ramach polityki fiskalnej Fed ryzykuje ([już wątpliwa](#)) swoją niezależność.

Poszerzenie mandatu Fedu o politykę fiskalną będzie naciąganiem tego mandatu. Polityka pieniężna jest niezwykle istotna. Zasługuje na to, by Fed skupił się w pełni na niej. Fed zajmujący się wyłącznie polityką pieniężną jest łatwiejszy do kontrolowania, ponieważ łatwiej sprawdzić, czy należycie wykonuje swoje zadania.

Niektórzy bez wątplenia stwierdzą, że COVID-19 wymaga wyjątkowych działań; skarb państwa nie posiada odpowiednich narzędzi do zapobiegania ekonomicznym skutkom globalnej pandemii; a mandat Fedu wróci do swojej poprzedniej postaci, gdy tylko zagrożenie ze strony wirusa minie. Jednak w rzeczywistości tak nie będzie.

Jeśli kongres chce alokować kredyt, to powinien uprawnić do tego skarb państwa. Jeśli skarb państwa potrzebuje wsparcia instytucjonalnego, to może wspomóc się wiedzą doradców z Fedu (w ramach innej instytucji) albo wykorzystać już istniejącą infrastrukturę Fedu. Jednak Fed, w takim stopniu, w jakim jest zaangażowany, powinien wykonywać polecenia skarbu państwa. To skarb państwa, a nie Fed, powinien podejmować decyzje alokacyjne i zapewniać wszelkie środki ochronne dla gospodarki.

Nie jest uzasadnieniem obecnych działań Fedu twierdzenie, że rozszerzony mandat banku centralnego jest wyłącznie tymczasowym rozwiązaniem. Jakie znaczenie ma politycznie nałożone ograniczenie, skoro w praktyce nie przestrzega się go, jeśli tylko jest to politycznie korzystne?

Niezamierzone skutki uruchomienia programów fiskalnych przez Fed już stają się widoczne, w miarę jak projektanci programów wykorzystują Fed w celu alokacji kredytu wedle swojego uznania. Jak podaje *Wall Street Journal*, kandydat na prezydenta Joe Biden już teraz zachęca Fed do zajęcia się problemem nierówności rasowych. To nie znaczy, że działania mające łagodzić nierówności rasowe są całkowicie bezpodstawne. Chodzi o to, że to nie jest zadanie dla Fedu.

Zezwalanie Fedowi na bycie wszechobecną instytucją podmywa jej niezależność i zdolność do prowadzenia polityki pieniężnej. Jeśli każdy problem będzie zadaniem dla Fedu, to żadnego zadania nie będzie wykonywać należycie.